

ZAMANI VERİMLİ DEĞERLENDİRMEK

Zamanı nasıl planlayacağını öğrenerek, daha hızlı ve etkin okuyarak, ders çalışma yöntemlerini öğrenerek, okuduğunu özetlemeyi ve gerekli tekrarları yapmayı alışkanlık haline getirerek başarı elde edebilir ve kendine güvenini arttırabilirsin. Böylece hem derslerini verimli yaparak başarı elde edecek hem de istediğin diğer işlere; din- elenmeye, eğlenmeye, sevdiğine ve kendine zaman ayırmaya fırsat bulabileceksin. Zamanı verimli yönetmek istiyorsak bir programımız olmalı. Boşa geçen zaman asla telafi edilemez. Aşağıdaki uğraşlar senin için yol göz- tedrici olabilir:

Bilgisayar ile uğraşmak: Teknoloji çağındayız ve sana "bilgisayardan uzak dur" demek gerçekçi olmaz. Bilgisayar ve internet yerinde kullanıldığında faydaları olan, hayatımızı kolaylaştıran ve üretmemize fırsat veren insan eserleridir. İnsanlar tarafından üretilen ve geliştirilen bu teknolojik gelişmelerin esiri olmadan yaşamayı öğrenmelisin. Bilgisayarı zararlı, saldırgan, vahşi ve şiddeti normalleştiren oyunları oynamak için kullanmak, tahmin edemeyeceğin biçimde seni olumsuz etkileyecektir. Ailen bu konuda sana destek olmalı ve teknolojinin kullandığı değil, teknolojiyi kullanan bir insan olmalısın. Bilgisayarda oyun ve internet dışında tasarımlar yapabileceğini, farklı programları farklı amaçlar için bir arada kullanabileceğini unutma. Bunun için de programları kullanmayı denemeyi unutma. Bilgisayar sadece oyun aracı değildir. Ayrıca sosyal medya denilen hesapların neredeyse bebekler adına bile açıldığını görmek çok üzücü. Ailen bu konuda belli kuralları koymalı ve sen buna saygı duymalısın. Belli bir yaşa gelmeden sosyal medya hesaplarını kullanman ve fotoğraflarını paylaşman, tanımadığın kişilerle iletişime geçmen doğru değil. Lütfen kendini koru.

Bulmaca çözmek: Belki de en zevkli uğraşlardan birisi bulmaca çözmek. Zekân gelişecek, hafızan kuvvetlenecek, merak duygun artacak ve zamanla kendi bulmacalarını üretebileceksin.

Çevreyi tanımak: Çevreni incele. Aileni, akrabalarını, mahalleni, ağaçları, kuşları, bulutları, yolları, kaldırımları, çarşığı, ormanları, kısacası gittiğin her yeri merak ederek incele. Tablet ya da cep telefonuna eğilmiş bir kafayla bunların yapılamayacağını unutma. Gözlerinin kıymetini bil.

Ev işlerine yardım etmek: Ev, ailemle birlikte yaşadığı ve ait olduğumuz yer. Oradaki işlerde mutlaka sorumluluk almalısın. Her şey önüne hazır olarak gelirse mücadele etmeyi, dik kalmayı ve kendi kararlarını vermeyi nasıl öğreneceksin? Örneğin ev boyama, tamirat işleri, bakkal alışverişi, temizlik, çöp boşaltma, yemek işlerine yardım gibi pek çok ev işinde sorumluluklarını yerine getirmelisin.

Fotoğraf çekmek: Ne güzel bir uğraştır fotoğraf çekmek. Ayrıntılara dikkat etmeyi, dünyaya farklı bir gözle bakmağı, kompozisyon oluşturmayı, renklerin canlı olduğunu ve seninle konuştuğunu bu sanat dalıyla kavrayabilirsin. İmkânın varsa bu hobiyi ilerletebilirsin. Hatta bu senin mesleğin bile olabilir.

Gazete okumak: Ailenle birlikte ortak karar alarak, güzel bir gazeteye ve dergiye abone ol. Yaşına uygun iyi bir dergi sana çok farklı dünyaların kapısını açabilir. Sevdiğin ilginç bilgileri okudukça kelime dağarcığın gelişecek, hızlı okuyacaksın ve okuduklarını anlayıp yeni fikirler üretebileceksin. Bunlar senin okul başarını da olumlu etkileyecek.

Gönüllü olmak: Etrafında gördüğün ya da görmediğin ne kadar farklı ve zor hayatlar var. Kimsesiz çocuklar ve yaşlılar için ailenle birlikte gönüllü çalışmalar yapabilirsin. Çocuk yurtlarına ya da yaşlı bakım evlerine ziyaretler yapabilir ve onlara varlığını hissettirebilirsin. Bazen sıcak bir tebessüm çok şey anlatır. Lütfen samimi ve gösterişsiz yardımlarını esirgeme. Kimsenin bilmesine gerek yok. Sen bil yeter. Her şey geçecek ama yapılan iyilikler kalacak.

Kendini tanımak: Neleri yapmaktan keyif aldığını, hangi konularda başarılı olduğunu keşfetmeye çalış. Bunun için yapmaktan hoşlandığın uğraşlar konusunda ailenle konuşarak paylaşımında bulun. Kendini keşfetmen zaman alacak ama buna değer. Çünkü her insan kendine özeldir. Bunu lütfen unutma...

Kitap okumak: "Boş zamanlarında kitap okumak" diye bir ifadeyi asla kabul etme. Kitap boş zamanlarda değil, her zaman okunması gereken en önemli bilgi kaynağıdır. Kitaplara verdiği değer seni bilgili ve kendinden emin, sorgulayan bir insan yapacak. Mutlaka kitap al, çok kitap al, kitaba para ver. Para verilmeyi hak eden en önemli değer kitaptır. Evinde kendin için bir kitaplık kur. Zamanla kitapların çoğalsın, onları oku, kokla, okşa ve kitaplarınıah bağlan.

Koleksiyon yapmak: Belki de en zevkli uğraşlardan biri koleksiyon yapmaktır. Araştırmayı, biriktirmeyi, incelemeyi, keşfetmeyi, bağlanmayı, emek vermeyi, fark etmeyi ve daha başka pek çok şeyi koleksiyon yaparak öğrenebilirsin. Peki, nelerin koleksiyonunu yapabilirsin? Sana biraz ipucu verelim: Taş, deniz kabuğu, eski para, pul, kartpostal, telefon kartları, peçete, fotoğraf, kalem, tespih, kurutulmuş çiçek, kumaş parçaları gibi daha pek çok seçeneğin var. Hayal gücünü kullanmayı unutma.

Bir işte çalışmak: Biliyor musun eskiden „usta çırak" diye bir eğitim şekli vardı. Küçük yaşta ustanın verdiği eğitimden geçen çocuklar yani çıraklar, sadece bir meslek öğrenmekle kalmıyor aynı zamanda ahlaki olarak da Gelişiyordu. Değerlerine uygun, erdemli birer genç olarak yetişmek ne güzeldir. Günümüzde belki bu durum biraz zor olsa da, ailenle birlikte karar alarak tatil dönemlerinde sana faydalı olacak bir işte çalışman gelişimine olumlu etki yapabilir. Sadece evde bulunarak değil, dış dünyaya uygun biçimde açılarak çok yönlü gelişmen gerek.

Kütüphane dostu olmak: Düzenli olarak kütüphaneye giderek, okuyarak, inceleyerek, kütüphanenin havasını soluyarak farkında olmadan kendini çok olumlu yönde geliştirebilirsin. Bazen böyle olur: içinde bulunmayı tercih ettiğin mekânlar ve ortamlar seni dönüştürür. Bunun olumlu ve erdemli bir gelişim olması için bulunduğun yerlere dikkat etmelisin.

Maket işleri: Herhangi bir şeyin maketini yapmak seni çok mutlu edebilir. Model uçak yapımı, minyatür evler, geleneksel uçurtmalar yapmak, modele bağlı çalışmak ya da özgün tasarımlar üretmek senin için oldukça farklı bir uğraş olabilir.

Müzik dilemek: Müzik hayatının ritmini yakalaman için etkili bir araçtır. Müzik seçerken kendi kültürüne ait müziklere öncelik vererek ait olduğun topluluğu hissetmeyi denemelisin. Çünkü bu diyar çok eski ve bir o kadarda bereketli bir kültür beşiği. Türküler, klasik Türk müziği eserleri, sanat müziği gibi müziklere öncelik vermeni dileriz. Fakat asla sınırlı kalman gerektiğini düşünme. Klasik batı müziği, doğu müziği, etnik müzikler ve özellikle enstrümantal müzikler senin düşünme dünyanı besleyecek kaynaklar olacaktır. Bir de yeteneğin ölçüsünde enstrüman çalmayı denemelisin. Bir enstrüman(çalgi aleti) çalmak seni başka başka boyutlara taşıyacaktır. Unutma hayatının ritmini sen bulacaksın.

Okul ve meslek seçimi: Meslek seçimi için daha çok erken, haklısın. Zamanla seni mutlu eden ve başarılı olabileceğin alanı seçeceksin. Önemli olan kendini dolu dolu yetiştirmeye çalışmandır. Hangi okulun senin için uygun olduğu konusunda ailen, öğretmenlerin ve sen ortak karar alabilirsiniz. Hangi okula gidersen git yeni bir şeyler keşfetmenin, iyilikler yapmanın peşinde koş. Yaptığın küçük küçük iyilikler senin dünyanı güzelliklerle bezeyecek.

Origami: Kâğıt katlama sanatı ilgini çekebilir. "Sadece bir kâğıt" diye geçmemek lazım. Kâğıtla yapılan katlamalar sonucunda ortaya çıkan eserleri incelediğinde, bu sanatın ne kadar etkileyici olduğunu göreceksin. Basit denemelerle başlayarak kendini geliştirebilirsin. Origami zekâ gelişimini olumlu etkileyen bir sanattır.

Sanatsal çalışmalar yapmak: Günümüzde ne kadar çok ve çeşitli bütçelere uygun boya malzemeleri var. Boyaya, kâğıda dokunmaktan, bir şeyler üretmeyi denemekten asla korkma. Ressamların eserlerini incele. Bakışın gelişecek ve sen gören biri olacaksın. Bakmakla görmek arasındaki farkı zamanla keşfedeceksin. Seramik, heykel, ahşap işleri gibi hobileri inceleyerek sana uyum olanlarını denemelisin. Bu malzemelerle çalışmak seni rahatlatacak. Toprağa dokunmayı da unutma.

Sinema ve tiyatroya gitmek: Sinema ve tiyatro özellikle sanatsal bir bakış kazanman ve farklı ifade biçimlerini keşfetmen için önemli etkinliklerdir. Fırsat buldukça yaşına uygun olan filmlere ve oyunlara gitmelisin. Ailen bu konuda seni yönlendirirse ne güzel olur.

Spor yapmak: Beden sağlığın ve gelişimin için spor yapmalısın. Kent hayatı hareketi kısıtlıyor. Hareket çok önemlidir. Yürüyerek gidilebilecek bir yere asla arabayla gitme. Yürümek düşünmenin arkadaşıdır. Basketbol, tenis, güreş, okçuluk gibi pek çok farklı spor dalına yönelebilirsin. Fakat spor sana kötü davranışlar ve argo konuşma kalıpları öğretiyorsa oradan uzaklaş. Sadece beden değil ahlaki gelişime de katkı sağlayan spor iyidir. Doğru sporları seni çok olumlu etkileyebilir.

Televizyon izlemek: "Hiç televizyon izleme" demek doğru değil. Tabii ki izleyeceksin ama uygun programları seçmeyi ve sürekli televizyonun karşısında oturmamayı öğrenmen gerekiyor. Televizyon çok izlendiğinde düşünme ve karar verme yetilerini olumsuz etkiler. Kaliteli, öğretici ve seni geliştiren programlar çok fayda sağlayacaktır.

